

Zásady pravidelného hodnotenia organizácií SAV

Pravidelné hodnotenie organizácií SAV vyhlasuje a zabezpečuje Predsedníctvo SAV (ďalej P SAV) v zmysle ustanovenia § 10 ods. 5 písm. d) zákona č. 133/2002 Z. z. o Slovenskej akadémii vied (ďalej Zákon o SAV).

A. Vedecké organizácie

I. Podmienky pravidelného hodnotenia organizácií SAV

1/ Vedeckú organizáciu na hodnotenie vyzve predseda SAV najmenej šesť mesiacov pred začiatkom a oznámi jej časový harmonogram hodnotenia.

2/ Výsledok hodnotenia bude v súlade s § 15 ods. 5 Zákona o SAV jedným z podkladov pre rozhodovanie SAV o poskytnutí inštitucionálnych finančných prostriedkov na činnosť vedeckej organizácie. Postup sa spresní v zásadách rozdelenia rozpočtu SAV.

3/ Na hodnotenie vedeckých organizácií SAV zriaďuje P SAV 3 akreditačné komisie oddelení vied (ďalej AKOV), Akreditačnú komisiu (ďalej AK) a Hodnotiace panely (ďalej HP) ako svoje pomocné orgány. Komisie sa riadia uzneseniami P SAV, týmito zásadami a rokovacím poriadkom AK.

4/ Každá AKOV má 12 členov. Každá z troch vedných oblastí oddelenia vied (ďalej OV) je zastúpená rovnakým počtom členov AKOV, pričom členovia AKOV, ktorí sú v pracovnom pomere v SAV, tvoria najviac 2/3 počtu členov AKOV. Členovia AKOV sú aktívni vedeckí pracovníci s kvalifikáciou DrSc., alebo vysokoškolskí profesori, alebo vedúci vedeckí pracovníci, výnimočne s kvalifikáciou IIa. Návrhy na členov AKOV predkladajú vedecké rady organizácií príslušného OV a externí členovia Vedeckej rady SAV P SAV. Predsedu a dvoch podpredsedov AKOV menuje P SAV na návrh podpredsedu SAV pre príslušné OV. Mimoriadnymi členmi AKOV bez hlasovacieho práva sú podpredseda SAV pre príslušné OV a zástupca príslušnej komory Výboru Snemu SAV. HP menuje P SAV na návrh AK.

5/ AK má 12 členov a je vytvorená z členov AKOV nasledujúcim spôsobom: z každej AKOV menuje P SAV do AK jedného zástupcu vednej oblasti, ďalšími členmi AK sú predseda AK (člen P SAV) a dvaja zástupcovia Výboru Snemu SAV tak, aby bol počet členov každej komory rovnaký.

6/ Riadne členstvo v AK a AKOV je nezlučiteľné s členstvom v P SAV (s výnimkou predsedu AK) a s funkciou riaditeľa vedeckej organizácie.

7/ AK riadi priebeh hodnotenia, koordinuje a kontroluje činnosť AKOV.

8/ Vedecká organizácia predloží na pravidelné hodnotenie vyplnený akreditačný dotazník v anglickom jazyku. AKOV môže umožniť pre niektorý ústav vyplnenie dotazníka v slovenskom jazyku.

Dotazník obsahuje:

- a) stav výskumu v príslušnej oblasti z domáceho a medzinárodného aspektu a koncepciu činnosti vedeckej organizácie na nadchádzajúce 4 roky,

- b) výsledky činnosti za hodnotené obdobie podľa ukazovateľov uvedených v čl. II. ods. 1 písm. B týchto zásad.

Štruktúru dotazníka vypracuje AK a schvaľuje P SAV.

9/ Pri hodnotení vedeckej organizácie budú k dispozícii aj jej výročné správy. Jedným z podkladov pre hodnotenie vedeckých organizácií môže byť aj hodnotenie externou hodnotiacou organizáciou, ktoré si vyžiada P SAV.

10/ Rokovania AK, AKOV a HP sa môžu zúčastniť členovia P SAV, Výboru Snemu SAV a osoby pozvané príslušnou komisiou na svoje zasadnutie. Termín a miesto rokovania týchto orgánov budú zverejnené najmenej tri pracovné dni pred ich konaním na webovej stránke AK. Na rokovanie, ktoré sa týka vedeckej organizácie môže byť prizvaný jej riaditeľ.

11/ Štyria členovia AKOV a minimálne traja externí hodnotitelia z príslušnej vednej oblasti vytvoria HP, ktorý vykoná hodnotenie príslušných vedeckých organizácií. Predsedom HP je predseda, alebo podpredseda AKOV pre danú vednú oblasť.

12/ AKOV určí pre každú vednú oblasť minimálne troch externých hodnotiteľov, z toho najmenej jedného zo zahraničia. Minimálne jeden z členov HP musí byť odborníkom pre vedné disciplíny uvedené v zriaďovacej listine hodnotenej organizácie. Hodnotiteľov, renomovaných odborníkov v príslušnej vednej oblasti, navrhujú členovia AKOV, členovia vedeckých kolégií a členovia P SAV. AKOV oznámi svoje rozhodnutie o ustanovení externých hodnotiteľov vedeckej rade organizácie do 7 dní od jeho prijatia. Vedecká rada organizácie sa v prípade odôvodnených pochybností o ich odbornej kvalite alebo nestrannosti môže odvolať voči určeným hodnotiteľom na AK do 7 dní od doručenia rozhodnutia AKOV-u.

13/ Predseda HP určí spomedzi príslušných členov AKOV z panelu pre každú hodnotenú organizáciu spravodajcu, ktorý bude zodpovedný za organizačný priebeh hodnotenia organizácie.

14/ HP po preštudovaní akreditačných materiálov navštívi vedeckú organizáciu, oboznámi sa s jej činnosťou, pracovnými podmienkami a vedeckými výsledkami, pričom na stretnutí sa musí zúčastniť najmenej 2/3 členov HP. Súčasťou návštevy bude spoločné stretnutie s akademickou obcou organizácie.

15/ HP vypracuje protokol o hodnotení organizácie v jednotlivých indikátoroch (čl. II. ods. 1) a celkové hodnotenie vedeckej organizácie (podľa čl. I. ods. 17).

Jednotlivé indikátory sa hodnotia nasledovnými stupňami:

vynikajúco – 4 body

veľmi dobre – 3 body

dobre – 2 body

dostatočne – 1 bod

nedostatočne – 0 bodov

Členovia HP hodnotia indikátory konsenzuálne a hlasujú o pridelených bodoch. Hodnotenie jednotlivých ukazovateľov sa považuje za konsenzuálne, ak sa bodové hodnotenie členov HP v ukazovateli nelíši viac ako o jeden bod. V tom prípade sa vypočíta aritmetický priemer hodnotenia. Do celkového hodnotenia sa spočíta vážený priemer všetkých ukazovateľov (pozri čl. II. ods. 1 písm. B.). Hodnotenia sa osobne zúčastnia najmenej 2/3 členov HP.

Protokol o hodnotení môže obsahovať vecné pripomienky a úlohy pre organizáciu na ďalšie obdobie.

16/ Na základe celkového hodnotenia HP navrhne zaradenie vedeckej organizácie do jedného z piatich stupňov výkonnosti:

Organizácia akreditovaná v kategórii A (80 % bodov a viac)

Vynikajúca organizácia, v ktorej výskum dosahuje medzinárodný štandard. AKOV vydá návrh na zaradenie organizácie s hodnotiacim protokolom bez podstatných pripomienok k činnosti organizácie a úloh na ďalšie obdobie.

Organizácia akreditovaná v kategórii B (60 % bodov a viac)

Veľmi dobrá organizácia, v ktorej väčšia časť výskumu spĺňa medzinárodný štandard. AKOV vydá návrh na zaradenie organizácie s hodnotiacim protokolom, v ktorom uvedie pripomienky k činnosti organizácie.

Organizácia akreditovaná v kategórii C (40 % bodov a viac)

Organizácia s prevažne dobrými vedeckými výsledkami, ktoré ale nedosahujú medzinárodný štandard. AKOV vydá návrh na zaradenie organizácie s hodnotiacim protokolom, v ktorom uvedie výhrady k činnosti organizácie formou pripomienok a konkrétnych úloh, ktoré musí organizácia splniť do ďalšieho pravidelného hodnotenia.

Organizácia akreditovaná v kategórii D (20 % bodov a viac)

Organizácia s prevažne slabými vedeckými výsledkami. AKOV vydá návrh na zaradenie organizácie s hodnotiacim protokolom v ktorom uvedie výhrady k činnosti organizácie formou pripomienok a konkrétnych úloh, ktoré musí organizácia plniť pred ďalším pravidelným hodnotením. AKOV postúpi návrh na zaradenie s hodnotiacim protokolom P SAV a odporučí ďalší postup.

Organizácia neakreditovaná – kategória E (menej ako 20 % bodov)

Organizácia, ktorá neplní úlohy uložené zriaďovacou listinou. AKOV vydá návrh na zaradenie organizácie s hodnotiacim protokolom, v ktorom uvedie dôvody neodporúčať podporovanie ďalšej činnosti organizácie.

17/ HP s návrhom na zaradenie vedeckej organizácie do hodnotiaceho stupňa a s hodnotiacim protokolom oboznámi AKOV. AKOV vydá stanovisko o dodržaní stanovených kritérií hodnotenia a rovnakej náročnosti hodnotenia všetkými HP. Ak AKOV zistí, že niektorý HP nedodržiaval stanovené kritériá hodnotenia a rovnakej náročnosti hodnotenia, vráti hodnotiace protokoly príslušnému HP na prepracovanie.

18/ AKOV postúpi hodnotenie vedeckých organizácií, vrátane hodnotiacich protokolov AK, ktorá ich postúpi P SAV.

19/ P SAV prijme uznesením rozhodnutie o zaradení vedeckých organizácií SAV podľa čl. I. ods. 17 týchto Zásad a oznámi to písomne hodnoteným organizáciám SAV. Súčasťou oznámenia bude hodnotiaci protokol HP a stanovisko AKOV.

20/ Proti rozhodnutiu P SAV sa vedecká organizácia môže odvolať do 21 dní od doručenia rozhodnutia. Toto odvolanie postúpi P SAV príslušnej AKOV. Na rokovaní AKOV v tejto veci sa zúčastní štatutárny zástupca hodnotenej organizácie, predseda vedeckej rady

hodnotenej organizácie (alebo jeho zástupca) a určení členovia AK a P SAV. AKOV prijme vo veci odvolania stanovisko a postúpi ho P SAV na konečné rozhodnutie. Na rokovaní P SAV o konečnom rozhodnutí o odvolaní sa zúčastní štatutár odvolávajúcej sa organizácie a predseda vedeckej rady hodnotenej organizácie (alebo jeho zástupca).

21/ Po skončení všetkých odvolacích konaní vydá P SAV osvedčenie o zaradení všetkým hodnoteným organizáciám.

22/ O spôsobe ukončenia činnosti vedeckej organizácie zaradenej do stupňa „E“ rozhodne P SAV v zmysle § 10 ods. 5 písm. i) Zákona o SAV najneskôr do 6 mesiacov od vydania rozhodnutia podľa čl. I. ods. 21 týchto Zásad.

II. Ukazovatele pravidelného hodnotenia vedeckých organizácií

1/ Ukazovatele pravidelného hodnotenia vedeckých organizácií sú kombináciou:

A/ kvalitatívneho hodnotenia globálnych indikátorov ako excelentnosť, aktuálnosť a efektivita výskumu;

B/ 8 parciálnych indikátorov:

1. vedecké výstupy organizácie,
2. ohlasy vedeckých výstupov organizácie,
3. vedecké postavenie ústavu v medzinárodnom a národnom kontexte,
4. projektová štruktúra, grantové a iné zdroje,
5. doktorandské štúdium a iná pedagogická činnosť,
6. výstupy do spoločenskej praxe,
7. popularizácia výsledkov,
8. prostredie a manažment: infraštruktúra, personálny rozvoj

s váhovaním, ktoré pre príslušnú vednú oblasť navrhne AKOV a schváli príslušná komora Snemu SAV.

2/ AKOV zohľadní osobitosti jednotlivých vedných oblastí úpravami v akreditačnom dotazníku. Špecifiká dotazníka schváli príslušná komora Snemu SAV.

B. Špecializované a servisné organizácie

1/ Hodnotenie špecializovaných a servisných organizácií SAV sa vykonáva na základe rozhodnutia P SAV. Cieľom hodnotenia je posúdiť efektívnosť činnosti organizácie v súlade s jej zriaďovacou listinou. Výsledok hodnotenia bude v súlade s ustanovením § 15 ods. 5 Zákona o SAV jedným zo zásadných podkladov pre rozhodovanie SAV o poskytnutí inštitucionálnych finančných prostriedkov na činnosť organizácie. Postup sa spresní v zásadách tvorby rozpočtu SAV. Špecializovanú, alebo servisnú organizáciu na hodnotenie vyzve predseda SAV najmenej šesť mesiacov pred začiatkom a oznámi jej časový harmonogram hodnotenia.

2/ Hodnotenie špecializovaných a servisných organizácií patrí do pôsobnosti Hodnotiacej komisie SAV (HK), ktorá je vytvorená z členov AK a AKOV. HK má 10 riadnych členov a je zložená z predsedu AK a nasledujúcich členov AKOV: predsedov AKOV, členov P SAV – vedúcich OV a predsedov komôr Snemu SAV. Predsedom HK je predseda AK. Hodnotiacia komisia sa riadi týmito zásadami a rokovacím poriadkom AK.

3/ Hodnotená špecializovaná, alebo servisná organizácia predloží HK na pravidelné hodnotenie výročné správy o svojej činnosti, SWOT¹ analýzu svojej činnosti vrátane koncepcie a návrhov na ďalšie obdobie a zriaďovaciu listinu. HK si vyžiada stanoviská organizácií SAV, ktorým hodnotená organizácia poskytuje služby.

4/ Predseda HK určí spomedzi členov HK pre každú hodnotenú organizáciu spravodajcu, ktorý bude zodpovedný za organizačný priebeh hodnotenia organizácie.

5/ HK po preštudovaní uvedených materiálov navštíví hodnotenú organizáciu, oboznámi sa s jej činnosťou v mieste jej hlavného pôsobiska, pracovnými podmienkami a výsledkami. Súčasťou tejto návštevy bude spoločné stretnutie s pracovníkmi organizácie.

6/ HK následne vypracuje protokol o hodnotení organizácie s uvedením pripomienok a návrhov na zlepšenie činnosti, organizačné zmeny, zmenu zriaďovacej listiny a pod. a celkové hodnotenie:

Vyhovujúca organizácia,

alebo

Nevyhovujúca organizácia s vážnymi nedostatkami. HK predloží návrh na zrušenie organizácie, resp. jej pričlenenie k inej organizácii.

7/ HK postúpi hodnotenie organizácií, vrátane hodnotiacich protokolov P SAV.

8/ P SAV prijme uznesením rozhodnutie o zaradení organizácií SAV podľa časti B. ods. 6 týchto Zásad a oznámi to písomne hodnoteným organizáciám SAV.

9/ Proti rozhodnutiu P SAV sa organizácia môže odvolať do 21 dní od doručenia rozhodnutia. Na rokovaní P SAV o konečnom rozhodnutí o odvolaní sa zúčastní štatutár odvolávajúcej sa organizácie.

10/ Po skončení všetkých odvolacích konaní vydá P SAV osvedčenie o zaradení všetkým hodnoteným organizáciám.

Prechodné a záverečné ustanovenia

1/ Činnosť AK, AKOV, HP a ďalších komisií zriadených na hodnotenie činnosti organizácií SAV sa riadi rokovacím poriadkom, ktorý schváli P SAV.

2/ Rozhodnutia uvedených komisií sa prijímajú hlasovaním, ktoré sa riadi Štatútom SAV.

3/ Náklady spojené s prípravou a priebehom hodnotenia organizácií budú súčasťou rozpočtu SAV.

4/ Činnosť AK, AKOV, HP a ďalších komisií zriadených na hodnotenie činnosti organizácií SAV a posudzovateľov sa odmeňuje. Členovia komisií a posudzovatelia majú nárok na refundáciu cestovných náhrad.

¹ SWOT analýza je nástroj strategického plánovania používaná na hodnotenie silných (STRENGTHS) a slabých (WEAKNESSES) stránok, príležitostí (OPPORTUNITIES) a hrozieb (THREATS), v ktorej sa nachádza organizácia so snahou uskutočniť určitý cieľ.

5/ Činnosť komisií zabezpečuje Úrad SAV a príslušné OV na základe vopred vypracovaného harmonogramu prípravy a priebehu hodnotenia organizácií SAV.

6/ Nasledujúce pravidelné komplexné hodnotenie všetkých vedeckých organizácií SAV sa vykoná v roku 2012 a činnosť bude hodnotená za roky 2007 až 2011.

7/ Zásady pravidelného hodnotenia organizácií SAV v zmysle ustanovenia § 8 ods.7 písm. g) Zákona o SAV schválilo P SAV dňa 4. 8. 2011 a Snem SAV na zasadnutí dňa 21. 9. 2011.

8/ Tieto Zásady nadobúdajú účinnosť po ich zverejnení na webovej stránke SAV.

V Bratislave 10. októbra 2011

prof. RNDr. Jaromír Pastorek, DrSc.
predseda SAV

PhDr. Dagmar Podmaková, CSc.
predsedníčka Snemu SAV